1893 - 1963
70-ий РІК ВИДАННЯ
І СЛУЖБИ СВОЄМУ
НАРОДОВІ ТА ПРАВДІ

СВОБОДА
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA
UKRAINIAN DAILY

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ:
"SVOBODA", 81-83 GRAND ST.
JERSEY CITY 3, N. J.
HEnderson 4-0237
HEnderson 4-0807
УНСоюз: HEnderson 5-8740
Тел.: з Ню Йорку:
BArcly 7-4125
УНСоюз: BArcly 7-5337

РІК LXX. Ч. 12. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЦЕНТІВ — 12 — CENTS СУБОТА, 19-го СІЧНЯ (JANUARY) 1963 TWO SECTIONS (SECTION 1) No. 12. VOL. LXX.

ПРЕЗИДЕНТ ПРОПОНУЄ НАЙБІЛЬШИЙ В ІСТОРІЇ ЗДА БЮДЖЕТ — В СУМІ $98.8 БІЛЬЙОНІВ

НА ОБОРОНУ, КОСМІЧНУ ПРОГРАМУ І ДОПОМОГУ ЗАКОРДОНОВІ ПРИЗНАЧЕНО 63 БІЛЬЙОНИ; ПЕРЕДБАЧЕНИЙ ДЕФІЦИТ В СУМІ $11.9 БІЛЬЙОНА

Вашингтон. — Президент Кеннеді в четвер 17-го січня предложив Конгресові найбільший в історії ЗДА федеральний бюджет в сумі $98.8 більйона з передбачуваним дефіцитом $11.9 більйона, бо з податків федеральна скарбниця мала б дістати у фінансовому році, що закінчиться 30-го червня 1964-го року тільки $86.9 більйона. Найбільший досі бюджет був у воєнному році 1945-му, коли федеральні видатки виносили $98.3 більйона. Найбільший дефіцит в повоєнних роках був під час депресії за президента Айзенгавера в 1959-му році — $12.4 більйона. Великий дефіцит в новому бюджеті спричинений проєктом зменшити прибуткові податки на $13.5 більйона. Секретар скарбу Даглес Діллон заявив на пресовій конференції, що внаслідок зменшення податків можуть бути дефіцитові бюджети аж до 1967-го року. Президент Кеннеді гадає, що зменшення прибуткових податків скріпить економіку і внаслідок цього після дефіцитових років може бути збалансований федеральний бюджет, бо зростатимуть прибутки державної скарбниці від збільшених податків. Ось головніші пункти витрат федеральної скарбниці в 1964-му році згідно з пропозицією уряду: 1) Оборонний бюджет — 51 більйон, на 2.6 більйона більше, як в 1963-му році. 2) Допомога закордонові — 3.75 більйона; з того на військову допомогу — 1.45 більйона, а на економічну — 2.3 більйона. Голова Палатної Військової Підкомісії Видатків конґресмен Пессмен заявив, що вся закордонна допомога зможе в 1964-му році винести найбільше 2.5 більйона. 3) На досліди космічних просторів призначена — 4.2 більйона, на 1.8 більйона більше, як в цьому році. 4) На Адміністрацію Ветеранів — 5.5 більйона, стільки, що і цього року. 5) На відсотки від федерального заборгування — 10.01 більйона, збільшення на — 300 мільйонів. 6) На департамент здоров'я, праці і добродійства — 5.6 більйона, збільшення на — 700 мільйонів. 7) На допомогу фармерам — 5.8 більйона, на 1.1 більйона менше, як в цьому році. Крім податкової програми, подробиці якої будуть передані Конґресові в найближчому тижні, президент Кеннеді запропонував Конґресові різні законопроєкти. Між ними є такі пропозиції: зорганізування департаменту міських справ; федеральна допомога для розбудови транспорту в міських районах; федеральна допомога публічному шкільництву; продовження податків від надмірних прибутків та кілька законопроєктів про податки від газоліни і транспорту. Президент знов вніс пропозицію медичної опіки над старшими особами в рамах соціяльного забезпечення, але з деякими змінами в користь тих, які не є членами соціяльного забезпечення. Президент рекомендує законопроєкт про організацію Внутрішнього Корпусу Праці, щоб допомогти тим в цій країні, які допомоги потребують. На федеральні прибутки складаються такі позиції: 38% з особистих прибуткових податків; 19% з податків від корпорацію; 11% — податки від надмірних прибутків; 8% з позичок; 24% з інших джерел. Витрати розподіляються на такі позиції: 51% на оборону; 23% на соціяльне забезпечення, здоров'я і добродійність; 6% — відсотки від заборгованости; 5% — на ветеранів; 15% — на інші цілі. Коли Конґрес ухвалить запропонований Урядом федеральний бюджет то кожна особа у ЗДА в 1964 році заплатить податків на суму $641.13. Передбачається що в 1964-му році буде 191 мільйон населення, а всі видатки в тому році винесуть $122.5 більйона. (У видатках будуть і суми, ухвалені в попередніх роках). Республіканські члени Конґресу гостро критикують запропонований Президентом бюджет, називаючи його нереальним, неймовірним, радикальним і цинічним. Демократи хвалять Президента за збільшення видатків на оборону і космічну програму, але численні демократичні члени Конґресу є повздержливі в похвалах і заявляють, що треба б зменшити видатки, коли пропонується зменшення податків. Провідник республіканської меншости в Палаті конґресмен Чарлз Галлек назвав проєкт Президента глумом над платниками податків, яким обіцяється зменшення прибуткових податків, але які мусять платити більші податки внаслідок запропонованої реформи податкової системи і збільшення коштів прожитку внаслідок інфляції. Голова Сенатської Фінансової Комісії сенатор Гаррі Ф. Бирд заявив, що дефіцит буде становити в 1964-му році коло $14 більйонів, бо зменшення податків не скріпить економіки без зменшення видатків. Провідник республіканців в Сенаті сенатор Еверет Дірксен назвав Президентів проєкт „неймовірним", бо Президент діє згідно з теорією, що чим більший дефіцит — тим ліпше для економіки. Сенатор - демократ Пол Г. Даґлес заявив, що конче треба поробити ощадності в необоронних і некосмічних пуктах бюджету. Інші члени Конґресу дивуються, що Президент пропонує найбільший під час миру дефіцит, і то під час добробуту.

Президент Кеннеді прочитує з Білого Дому для телевізії своє послання в справі нового бюджету ЗДА.

Італія підтримує ЗДА в справах атомової зброї

Вашингтон. — Наприкінці офіційної візити італійського прем'єра Амінторе Фанфані у Вашинґтоні проголошено спільний комунікат, в якому ствердженo, що Італія одначково в справі атомової зброї для членів Північно - атлянтійського пакту, як теж у справі приступлення Британії до Спільного Господарського Ринку цілком поділяє становище Америки. В обох цих справах Італія зайняла протилежне становище, ані ж його має французький президент де Голь. През. Кеннеді висловився про відвідини Фанфані, „це були дуже гарні відвідини". ЗДА погодились зліквідувати свою ракетну базу в Північній Італії, заступивши її „плаваючою базою" на Середземному морі з далекосяжними ракетами „Поляріс".

Сен. Ґолдвотер критикує грубі помилки Президента в здійснюванні космічної програми

Вашингтон. — Сенатор республіканець Беррі Голдвотер твердить, що численні члени Конґресу, які розуміють важливість космічних просторів для оборони ЗДА, дуже турбуються тим, що президент Кеннеді не звертає належної уваги на те, щоб космічні простори були використані для оборони цієї країни. Республіканський Дорадний Комітет в справах космічних просторів, складений із науковців і технологів, довший час досліджував те, що робить уряд для військово - оборонного використання космічних просторів, і ствердив, що ця ділянка нашої оборони занедбана. Представник СССР повідомив 24-го вересня 1962 р., що совєти розбудовують свою космічну програму і під військово - оборонним оглядом. Комітет ствердив, що уряд президента Кеннеді впродовж останніх двох років нічого не зробив, щоб збільшити видатки для дослідів космічних просторів зі становища оборони ЗДА. Але уряд Президента скриває те перед громадянством, яке думає, що в цій ділянці все є в порядку.

Демократи вибрали Президентового шваґра Смита на свого „миротворця"

Вашингтон. — Демократичний Крайовий Комітет не спускає ока з президентських виборів в 1964-му році і вже тепер вибрав Президентового шваґра 34-річного Стіфена Я. Смита з Ню Йорку на свого „миротворця". Ст. Е. Смит є спадкоємцем корабельно-транспортової компанії і працюватиме для демократів безплатно. Він керує фінансами родини Кеннеді. Голова Демократичного Крайового Комітету Джан М. Бейлі заявив, що Смит „допоможе вигладити ті різниці в Демократичній партії", які існують в деяких районах, наприклад в місті Ню Йорку, де ця партія є розбита на дві фракції і тому не могла вибрати свого губернатора ані сенатора. Смит буде працювати як партійний координатор не тільки в Ню Йорку, але і в тих стейтах, де у виборах минулого року республіканцям вдалося вибрати своїх губернаторів: Мишиґені, Пенсилвенії та Огайо. Смит працював як неплатний урядовець в уряді Розвитково - Позичкового Фонду, але після того, як занедужав був його тесть Президентів батько Джозеф П. Кеннеді він покинув цю працю.

Палата вибрала двох лібералів до Комісії Способів і Засобів

Вашингтон. — Палата Репрезентантів вибрала двох конґресменів, демократів лібералів на членів впливової Комісії Способів і Засобів. Конґресмен Росс Бесс із Теннесі дістав 169 голосів, і конґресмен В. Пет Дженнінґс 161 голос, а підтримуваний спікером Палати Джадом МекКормеком конґресмен Ф. М. Лендрум тільки 122 голоси. Вибір цих двох ліберальних конґресменів на членів Комісії Способів і Засобів є успіхом Американської Федерації Праці — Конґресу Індустрійних Організацій, бо два нові члени є прихильно наставлені до робітничої організації. Демократам ще бракує до більшости одного голосу в цій Комісії, бо консервативні демократи і республіканці часто об'єднуються та поборюють демократичну більшість. Також в інших Палатах і Сенатських Комісіях відбуваються вибори деяких нових членів, щоб була в них більшість для урядових законопроєктів.

В АМЕРИЦІ

● **Летунство** випустило 16-го січня черговий сателіт, можливо, типу Дискаверер, не подавши про це докладніших відомостей пресі. Це випущення відбулося з летунської бази Ванденберґ в Каліфорнії за допомогою ракет-підсилювачів Тор-Аджіна, і на основі тієї подробиці преса здогадується, що це є черговий дослідний сателіт „Дискаверер".

● **16-го січня** група комуністичних терористів напала у Каракасі, Венесуеля, на музей, де була виставка з Франції випозичених картин таких славних майстрів, як Ван Гоґ, Пікассо, Ґоґен, Врак і Сезан, та захопила п'ять славних образів і з ними втекла, заявивши, що покористується ними для політичних цілей, і після того їх віддасть музеєві. Бандитів було коло 15 осіб, а в музею на виставці перебували 400 студентів. Один студент супротивлявся, то його пострілила молода дівчина, що була між бандитами комуністами.

● **Фармацевтична промисловість** стверджує, що минулий 1962-ий рік був для неї дуже добрий і передбачає, що і цей, 1963-ий, рік має бути ще кращим.

● **У Пукіпсі, Н. Й.**, згоріла книгарня з колекцією старих рідкісних книжок, яку оцінювали на один мільйон долярів. Знищені пожежею 131,000 томів книжок і рукописів. Збірка не була забезпечена.

● **Колишній пілот літака „У-2"**, зістріленого над СССР — Френсіс Гери Поверс дістав судовий розвід від своєї жінки Барбари тому, що вона була налоговою пиячкою. Летун нарікав на те, що жінка не хотіла писати до нього листів, коли він був у совєтській неволі. Деколи він мусів чекати на лист від жінки 45 днів. Пані Поверс твердила, що це чоловік змінився, бувши в неволі, а вона ні в чому невинна.

● **В Мехіко Сіті** в Мехіко добудовують новий будинок, який є наймодернішим шпитальним будинком в Західній Півкулі. Таким чином найстарший шпитальний будинок на цій півкулі, збудований ще Герианом Кортесом в 1524-му році, який від того часу відомий є під назвою шпиталю ім. Ісуса Христа, дістає новий вигляд. В тому шпиталі похоронені є тлінні останки Кортеса, який помер був в Еспанії 1547-му році, але якого пізніше перевезли до Мехіка.

ЯВИЛСЯ ЄСИ ДНЕСЬ ВСЕЛЕННІЙ...

Під час Йорданського водосвяття

У 70-РІЧЧЯ „СВОБОДИ"

ЗАКЛИК ДО ПЕРЕДПЛАТНИКІВ І ЧИТАЧІВ

Цього, 1963-го року сповнюється СІМДЕСЯТ років з того часу, як на американській землі, далеко від рідної України, почала появлятися українська „Свобода", що стала „словом у началі" Американської України. Рівночасно сповнюється ТРИДЦЯТЬ років від часу появи її англомовного „Українського Тижневика" і ДЕСЯТЬ років від започаткування її дитячого місячника „Веселка".

Уже в першому своєму числі, яке появилося з датою 14-го вересня 1893-го року, „Свобода" намітила собі такі три головні цілі:

1. Допомогти українцям пізнати правду, бо „правда визволить нас!"

2. Обороняти честь і права українського народу, зокрема допомагати йому в його змаганнях до волі і незалежности.

3. Об'єднати всіх українців в Америці в одну велику і свідому національну організацію, бо тільки зорганізовано можна з успіхом змагатися за свої права і прямувати до своєї мети!

Багато слів уже сказано й написано про те, як „Свобода" здійснювала і здійснює ці свої завдання, яку ролю вона відіграла в організації та оформленні тієї величної будівлі, и [illegible] називаємо Американською Україною. Наріжним каменем цієї будівлі став створений з ініціятиви „Свободи" кілька місяців після її появи Український Народний Союз, що здобув собі горду назву „української заморської твердині".

Сьогодні, через сімдесят років від дня появи „Свободи", її головна ціль все ще не осягнена, бо Україна все ще в неволі. Але не осягнена ще й визначена нею головна передумова успіху в змаганні до тієї мети, бо сотні тисяч українців у З'єдинених Державах Америки і в Канаді все ще перебувають поза мурами своєї твердині — поза організаційними рямками Українського Народного Союзу.

Тому то „Свобода" у своє 70-річчя бажає знову присвятитись своїм первоцілям і докласти окремих зусиль для здійснення визначеної нею ж 70 років тому головної передумови успіху всіх наших змагань: об'єднання найбільшої кількости українців в Америці і Канаді в організаційних рямках Українського Народного Союзу, цього справжнього союзу ідей, праці та інтересів!

У цій справі ми і звертаємося до Вас і просимо Вашої допомоги. Сімдесят років тому „Свобода" причинилася до організації першої тисячки членів УНСоюзу. Її найгарячішим бажанням було б, щоб у своє 70-річчя кількість тих членів збільшити до СТА ТИСЯЧ! Завдання цілком реальне, в сьогоднішніх обставинах незрівнянно легше, як перша тисяча членів УНСоюзу 70 років тому. „Свобода" —це ми, її читачі, передплатники і працівники. Нас усіх понад 20 000! Якщо б кожний з нас твердо постановив собі впродовж цього року, з нагоди 70-річчя „Свободи", приєднати до УНСоюзу бодай одного члена і взявся до здійснення цієї постанови тільки з малою частиною того ентузіязму, з яким „Свобода" організувала перших членів УНСоюзу, сьогоднішню вже понад 80-тисячну сім'ю УНСоюзу ми легко могли б збільшити до 100 000!

До цього доброго діла ми Вас закликаємо. З цією метою вже в найближчих днях усім передплатникам „Свободи" буде пересланий лист із формуляром відповідної аплікації та з готовою, заадресованою й оплаченою на пошті зворотною ковертою. Перебіг цієї кампанії у 70-річчя „Свободи" буде дбайливо реєстрований на її сторінках, цей створений з її ініціятиви УНСоюз досягне свій черговий великий етап: 100 000 членів!

Віримо, що як 70 років тому із першого заклику „Свободи" постав УНСоюз, так в результаті цієї кампанії вона, при Вашій допомозі, рішально причиниться до того, що досягне свій черговий великий етап: 100 000 членів!

Йосип Лисогір,
гол. предсідник УНСоюзу

Антін Драган,
гол. редактор „Свободи"

Еспанія змагає до тіснішого союзу з ЗДА

Мадрид. — Еспанський уряд ген. Франциска Франка повідомив Вашингтон, що Еспанія виповідає десятирічний договір, за яким ЗДА дістали були в Еспанії одну морську базу і три летунські. За договором 26 вересня 1953 р. договір міг або автоматично продовжитись на дальших 5 років на тих самих умовах, або підлягти змінам, але в такому разі одна з договірних сторін мала повідомити другу на пів року перед кінцем десятирічного періоду. Саме це й зробила тепер Еспанія. Вона стоїть на становищі, що в міжчасі змінились обставини і той договір вимагає коректур. Еспанія не є проти того, щоб Америка зберігала далі згадані бази, але хоче дістати від ЗДА модернішу зброю в ділянках — морської фльоти, летунства і ракет. Крім того, господарські та соціяльні відносини поправились в Еспанії настільки, що вона хоче дістати більший голос в міжнародних справах. Ото ж вона старається перейти із стану обдаровувано недорозвиненої економічно та ізольованої політично країни на стан американського союзника. Економічна допомога для Еспанії збоку Америки переступила більйон дол., але вже майже цілком припинилась.

● **Об'єднана Арабська Республіка**, яка сама бідкає, що є „економічно відсталою" і тягне допомогу одинаково від ЗДА, як від СССР, признала позику 20 мільйонів долярів Альжирові,

БРАНДТ ВІДКИДАЄ ЗАПРОШЕННЯ ХРУЩОВА НА ЗУСТРІЧ

Берлін. — Нікіта Хрущов поїхав в минулий четвер 17 січня ц. р. вполудне в товаристві яких 40 інших комуністичних головачів, учасників східньо - берлінського комуністичного з'їзду, подивитись на внутрішньо - берлінський мур. Він був — за коментарями звітодавців — у дуже доброму настрої, сміявся і хвалив мур, як „дуже добру роботу". Він ішов впереді всього того гурту „прогулянківців" з головачем комуністичної партії України Миколою Подгорним, а східньо-німецький диктатор Ульбрихт ішов позаду, очевидно переляканий відвагою Хрущова та відсутністю спеціяльної поліційної забезпеки. Саме тоді переїхав через американський провірний пункт автобус з Західнього Берліну з групою італійських політиків, що об'їздять Европу. Між ними були й два американські старшини летунства, що їхали до Східнього Берліну. Хрущов підійшов до них з широкою усмішкою і простягненою рукою і потрясав здивованим американцям руку. В тому самому часі посадник Західнього Берліну Віллі Брандт дізнався, що Хрущов запросив його на розмову. Він був схильний прийняти запрошення, бо західньо - альянтські чинники, до яких він звернувся за порадою, заявили, що вони не мають нічого проти такої зустрічі Брандта з Хрущовим. Також західньо - німецький канцлер Конрад Аденауер, з яким телефонічно говорив Брандт, заявив, що коли б він був на місці Брандта, то прийняв би запрошення. Але Християнсько - демократична партія в Західньому Берліні заявила, що коли Брадт піде на розмову з Хрущовим, то вона відкличе своїх представників з коаліційного правління в Західньому Берліні. Тому, що воно викликало б заколот в Західньому Берліні у зв'язку з недалекими тамошніми виборами, Брандт відмовився від зустрічі з Хрущовим, заявивши, що „зовнішні обставини" спонукують його до негативної відповіді на пропозицію Хрущова. Християнсько - демократичні провідники в Західньому Берліні вважали, що така розмова з Хрущовим нічого позитивного Берлінові не принесе, а дасть тільки нагоду Хрущову до нового пропаґандивного виступу.

Німеччина, Бельгія і Голляндія проти політики де Ґоля

Брюсель. — У столиці Бельгії велися в цьому тижні поновлені наради між Британією і шістьма західньо-европейськими членськими країнами Спільного Господарського Ринку в справі приступлення Британії до того економічного бльоку. Ці переговори затяглись внаслідку щораз нових застережень збоку Франції та її очевидної опозиції проти прийняття Британії до Спільного Господарського Ринку на будь-яких інших умовах, як тільки на базі повного і беззастережного підпорядкування Британії та її економічної структури і політики принципам і правилам Спільного Господарського Ринку. Це становище дуже різко й гостро сформулював президент де Голь в минулу середу на пресовій конференції. Його виступ стрінувся з гострою, неприхильною для нього реакцією збоку міністрів закордонних справ Західньої Німеччини, Бельгії і Голляндії, зібраних у Брюсселі. Вони одверто заявили, що бажають собі мати Британію всередині Спільного Господарського Ринку. Також Італія і Люксембурґ солідаризуються з тими трьома державами. Внаслідку такої постави всіх 5-х членських держав Спільного Господарського Ринку, на просьбу де Голя відбулась в четвер 17-го ц. м. тайна нарада міністрів всіх членських держав тієї економічної організації.

Йдуть переговори про ліквідацію незалежности Катанґи

Леопольдвіль. — У висліді посередницької дипломатичної акції консулів ЗДА, Британії і Бельгії в конґолійській провінції Катанґа в четвер 17 ц. м. розпочались в її столиці Елізабетвілі переговори між представниками Об'єднаних Націй та конґолійським президентом Мойсе Чомбе, як перевели ліквідацію самостійности Катанґи та її мирну інтеґрацію в одностайну конґолійську державу. Мойсе Чомбе, прийшов до переконання, що його дальша боротьба проти Об'єднаних Націй безвиглядна та що не тільки Катанґа втратить самостійність, але й він сам та його найближчі співробітники або опиняться у в'язниці, або, в найкращому випадку, стануть еміґрантами, погодився на поворот до Елізабетвілю і дав згоду на вмарш війська Об'єднаних Націй до останньої його головної кватири, міста Кольвезі. Тим часом центральний конґолійський уряд Сиріля Адулі призначив на міністра - резидента для Катанґи колишнього конґолійського прем'єра, наступника Патріса Люмумби і попередника Адулі, Жозефа Ілео, що має марку спокійного поміркованого політика й добре знайомий з Мойсе Чомбе. Сиріль Адуля потвердив також, що його уряд проголосить амнестію для всіх катанґійців, активно заанґажованих у затяжній боротьбі проти центральної влади Конґа.

У СВІТІ

● **Княжна Вікторія Люїза** з Бравншвайґу і Люнебурґу, остання ще в живих донька колишнього кайзера Вільгельма II., випроцесувала від свого сина, князя Ернста Авґуста з Ганноверу, підвищення щомісячної платні з двох на три тисячі нім. марок. Крім цього, признано їй одноразово 36,000 марок. 70-літня княжна скаржилась недавно перед пресою на погане відношення до неї збоку її дітей. Її донька Фредирика є грецькою королевою.

● **Комуно - мадярський прем'єр Янош Кадар** не поїхав на східньо - берлінський з'їзд міжнародних комуністичних головачів, бо 24 лютого ц. р. відбудуться на Мадярщині псевдовибори і він зайнятий їх фабрикацією. Головою комуно - мадярської делеґації на той з'їзд є Шандор Гарпар, член тамошнього політбюра.

● **Совєтські техніки** сконструювали машину - робота, який водить відвідувачів по музеї і виголошує промови та пояснення. Робот високий на 5 стіп і 9 цалів, важить 132 фунти і ступає обережно, як дитина. Він виконуватиме свою „службу" в Технічному музеї у Москві. Про цей новий „осяг" совєтської техніки повідомляє „Труд".

● **Між совєтськими делеґатами**, що з Хрущовим у проводі находяться тепер у Східньому Берліні на збіговищі німецьких комуністів, є також одна жінка, Нона Муравйова. У 1950-54 рр. вона була головою спілки текстильних робітників, у 1958 р. належала до совєтської делеґації до Об'єднаних Націй, а тепер є головою фінансово-контрольної комісії компартії СССР. Невідомо, чому саме включили її до тієї делеґації, але — можливо — що вона має за завдання пригадати німецьким комуністам, скільки грошей Совєти витрачають на субвенціонування однопартійців у світі.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED, 1893

Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25.—Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00: six months $7.5;0 three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

Передплата: На рік — $12.00; на пів року $6.25; на три місяці $3.25. — В Джерзі Сіті і закордоном: — На рік $14.00; на пів року $7.50; на три місяці $4.00. — Для членів У. Н. Союзу, чоловіків і жінок — 65 центів місячно. — За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N.J.

ПЕРЕДУМОВА НАШОГО САМОЗБЕРЕЖЕННЯ І САМОВИЯВЛЕННЯ

Життя і творчість усіх людей і народів це в першу чергу зусилля і боротьба за самозбереження і самовиявлення. Вся історія людства, як далеко в сиву давнину вона сягає, потверджує цю істину. По-своєму жити і творити та по-своєму Бога славити це суть і ціль життя людей і народів. За можливість такого самозбереження і самовиявлення люди змагаються, для цієї мети організуються, за неї борються і кров свою проливають ,а в потребі навіть умирають.

Зусиллям і змаганням за самозбереження та самовиявлення пронизана й історія українців в Америці, Американської України. Нічим бо іншим, як подиктованим інстинктом, розумом та бажанням самозбереження і самовиявлення зусиллям зорганізовано у 1885-му році першу українську католицьку парафію в пенсилвенійському містечку Шенандоа. Таким рішальним кроком у змаганні за самозбереження і самовиявлення українців в Америці була поява „Свободи" 70 років тому, 1893-го року, і, зокрема, створення з її ініціятиви Українського Народного Союзу кілька місяців пізніше, в лютому 1894-го року. Нині, з перспективи 70-річної історії цих установ, можна з повною відповідальністю, бо підтриманою найбільш переконливими арґументами, твердити, що організація УНСоюзу була тим, що можна б назвати справжнім спасенням для українців в Америці, як національної спільноти.

„Не той тепер Миргород . . ." Не той тепер Український Народний Союз, не та тепер „Свобода" і не та Американська Україна, як були 70 років тому. Український Народний Союз з маленького ядра, що нараховувало заледве 439 членів і 220 долярів майна на своїй першій засновуючій конвенції в 1894-му році, виріс у могутню організацію із 83 000 членів та $27 000 000 майна. „Свобода" із писаного, друкованого й розсиланого однією людиною примітивного двотижневика виросла в модерне видавництво з українським щоденником, англомовним тижневиком, дитячим місячником і книжковими публікаціями, з великим технічним і людським апаратом. А Американська Україна з несвідомої, затурканої і бездольної маси людей стала одною з найкраще зорганізованих, найсвідоміших і найактивніших національних спільнот — стала поважним арґументом, як у внутрішній, так і в закордонній політиці країни.

Справді, не той тепер американсько - український „Миргород", але завжди залишаться ті самі його потреба і ціль, бо вони вічні: змагання за самозбереження і самовиявлення. І так, як 70 років тому „Свобода" відіграла рішальну ролю в організації того змагання, так і тепер, у своє 70-річчя, вона бажає відповідно причинитися до підсилення тих зусиль уже в нових обставинах.

Цим бажанням подиктований спільний заклик „Свободи" й УНСоюзу, надрукований на першій сторінці в цьому числі. Бо хоч „не той тепер Миргород", хоч змінились обставини, але такою самою залишилася головна передумова успіху в змаганні за самозбереження та самовиявлення: якнайповніше організаційне охоплення людей українського роду! І як 70 років тому „Свобода" дала ініціятиву до створення УНСоюзу, так і тепер бажає вона якнайбільше причинитися до дальшого росту цієї великої, але — в порівнянні з фактичним українським станом посідання в ЗДА і Канаді — все ще малої установи, бо справді немає в Америці чи Канаді українця чи громадянина українського роду, який не міг би й не повинен би до неї належати. Факт, що УНСоюз сьогодні найбільша українська організація на американському континенті, є тільки одним із багатьох доказів на те, що він у своїх організаційних рямках направду може вмістити всіх українців, без уваги на їх походження, стан і віровизнання.

Тут не час і не місце специфікувати всі ті незрівнянні користі, індивідуальні й громадські, що їх дає членство в УНСоюзі. Багато слів та переконливих арґументів про це вже сказано й написано. Ми тільки стверджуємо і повторюємо наведену в заголовку цього коментаря істину: якнайповніше охоплення всіх українців в Америці і Канаді організаційними рямками Українського Народного Союзу — одна з перших і найголовніших передумов успіху в цьому змаганні, щоб не сказати перша і найголовніша передумова.

Виходячи з таких заложень і переконань, „Свобода" всіми своїми силами й засобами включається в спеціяльну організаційну кампанію УНСоюзу, що вестиметься впродовж цілого року під знаком 70-річчя „Свободи". Головним засобом і гаслом цієї кампанії буде, щоб кожний її читач і передплатник в першу чергу сам став членом УНСоюзу, якщо він ще ним не є і якщо на це дозволяють йому передумови членства.

А далі, щоб до УНСоюзу вступили всі члени його родини і щоб кожний передплатник та читач „Свободи" зорганізував сам чи допоміг зорганізувати ще бодай одного нового члена УНСоюзу з-поміж своїх приятелів чи знайомих. Кампанія вестиметься з конкретною метою: збільшити кількість членства УНСоюзу до бодай 100 000. Це в найкращому інтересі всіх — давніх і нових членів, в інтересі нашої української спільноти в Америці і Канаді, в інтересі нашого українського народу, бо що ж може бути більшим і кращим інтересом, як нові, більші й кращі передумови нашого самозбереження і самовиявлення!

Газетній страйк у Ню Йорку

5-го грудня минулого року почався в Ню Йорку страйк друкарських складачів, з якими солідаризувалися інші робітничі спілки з обсягу газетних видавництв, внаслідок чого перестали появлятися 9 нюйоркських щоденників. Нарада видавців і робітників, яка відбулась на 40-ий день страйку, в минулу середу 17-го цього місяця, скінчилась повною невдачею. Видавці скидають всю вину на робітничі спілки та їх керівників, знайшовши моральну підтримку в тричленній комісії, яку недавно призначив був Президент для розгляду причин страйку. Проте, більшість робітників підтримують спілковий провід і його політику, доказом чого була двогодинна демонстрація, проведена ними масово у минулий вівторок перед ратушею.

Шкоди з того страйку йдуть уже в десятки мільйонів долярів — не тільки для газетних видавництв і для робітників, але й для цілого торговельного світу цього 8-мільйонового міста - велетня. Однак, покищо нема виглядів на скорий кінець цього найдовшого в історії Ню Йорку страйку з увагу на занадто високі розбіжності між працедавцями і робітниками. Коротко: працедавці обчислили, що сума робітничих вимог на підвишку винагороди готівкою та різними так званими бенефітами, удогідненнями, становить 35-36 долярів тижнево на особу. З свого боку вони погоджуються вже на підвищення дотеперішньої винагороди, в платні і „бенефітах", на 9 долярів тижнево.

Хоч американська публічна опінія ставиться звичайно з прихильністю до кожного страйку, що виявляється в респектуванні пікетуючих страйкарів, в оцьому газетному страйку публічна опінія починає схилятися в сторону видавців. Не заперечуючи робітникам їх права користуватися страйком, як леґальним засобом у боротьбі за поліпшення своєї долі, коментатори вираховують, що коли б робітники навіть вибороли більшість своїх вимог, то за 40 днів страйку вони втратили вже стільки, що треба аж 5 років, щоб ті втрати надолужити. Тому існує думка, що, замість ставити такі високі вимоги, які не можуть бути навіть базою для переговорів, кращі для робітників наслідки дали б скромніші, проте реальні вимоги. Страйк охопив круглo 20 000 осіб.

Драматичний зворот у цій ситуації може наступити тоді, якщо здійснились би натяки на можливість видавання газет так званим вері - тайповим процесом: розмножуванням фотознімок газетних сторінок, друкованих на електричних писальних машинках. Очевидно, що це був би тільки півзасіб. І самі видавці не хочуть іти на одвертий бій із робітниками. Тому всі арґументи диктують, щоб обидві сторони виявили добру волю і повели переговори не задля нереальних принципів, а для того, щоб дійти до згоди — в ім'я спільного і громадського інтересу!

І. Світ

ЧИ ШЛЯХ ДО РОЗРИВУ?

За останні місяці — як це стверджує світова преса — конфлікт між Москвою і Пейпінґом розрісся і поглибився. Наскільки в тім є правди, нам, поза кордонами „комуністичного" раю, тяжко сказати, але все ж ми маємо можливості приглядатися до тих подій і робити свої висновки.

Отже, в основному конфлікт розгорівся нібито на ідеологічному тлі: хто є правовірніший послідовник Маркса-Леніна, хто більший марксист — Хрущов чи Мао. А далі логічно постало друге питання: чи правильнішою є тактика Москви, чи Пейпінґу?

На ці питання відповідь може бути тільки академічного характеру, бо в дійсності цілі та завдання московської і китайської комуністичних партій ті самі й обидві вони прагнуть опанувати вільний світ, що „перебуває в лабетах капіталізму".

Від стародавніх часів урядові китайські кола розглядали сусідні народи, як васалів свого імператора, „сина неба". Китайська політика у відношенні до інших, слабших народів, завжди виявляла намагання підпорядкувати їх і асимілювати. Вистачить пригадати політику Пейпінґу в Сінкянґу у відношенні до мусульманських народів, у Внутрішній та Зовнішній Монголії супроти місцевих племен. Нам уже не раз доводилося згадувати також ставлення китайських поселенців у південно-східній Азії та на островах Тихого океану до тубільців, до наших земляків на Уссурійщині і Зеленій Україні.

Зрештою, про „жовту загрозу" свого часу написано досить багато Це все тільки факти для ліпшого зрозуміння ситуації.

Останніми тижнями ведеться щораз гостріша виміна обвинувачень між Москвою і Пейпінґом. Китайський офіціоз „Червоний Прапор" 5-го січня цього року висуває тезу що комуністичний світ мусить поставити тверду межу в своїй боротьбі проти Заходу. Хоч цей часопис не називає Хрущова на ім'я, але не тяжко зрозуміти, про кого мова, коли він пише, що „деякі товариші починають губити віру в комунізм".

Пейпінґ повчає і закликає прихильників „м'якої лінії" повернутися в лоно старої віри, Маркса - Енґельса - Леніна, закликає вчитися у неухильного їх послідовника Мао Тсе-тунґа.

А 7-го січня московська „Правда" в огляді подій, пов'язаних з кубинською кризою, пише про поглиблення конфлікту між Альбанією та Москвою, виразно натякаючи на Пейпінґ, як спричинника цього конфлікту. Альбанія — заявляє „Правда" — все далі відходить від марксизму-ленінізму, загрузає в болоті догматизму, сектярства і націоналізму, плекає засуджений на 22-му з'їзді культ особи. „Вони мусять схаменутися і зрозуміти, — закликає „Правда" — що така тактика руйнує єдність соціялістичних країн і служить імперіялістам — їх політика завдає величезної шкоди, поглиблює невіру в масах населення і приведе кінець - кінцем до їх ізоляції в комуністичному русі . . ."

Своєї кульмінаційної точки осягнула сварня між Москвою і Пейпінґом 16-го січня в Східньому Берліні на з'їзді німецької компартії, де Хрущов, вимагаючи, щоб червоний Китай став на совєтське становище в питанні „мирного співіснування", заявив: „Якщо вожді китайської Демократичної Народної Республіки не хочуть прийняти цих умов, нехай Китай виходить з родини соціялістичних народів".

Чи може Пейпінґ жити без Москви?

Поведінка Пейпінґу говорить про те, що червоні китайці вирішили вести свою власну зовнішню політику і активною військовою діяльністю вздовж кордонів Індії та Пакістану хочуть показати свою силу. Цікавим у конфлікті червоного Китаю з Індією є те, що Пейпінґ знайшов несподівану моральну піддержку збоку Формози.

У спеціяльному інтерв'ю для часописів Герста генерал Чен Чейнґ, заступник президента Формози, 9-го січня ц. р. заявив, що „індо - китайський конфлікт постав внаслідок провокативної політики Неру ще чотири роки тому, коли встановлено індійські військові пости вздовж лінії МекМегона, тієї лінії, яка ніколи не була визнана китайським урядом", бо „вона не є історично правильною". Далі ген. Чен Чейнґ заявив: „Індія викликала атаку своїм невтралізмом . . . у зв'язку з тією країною раз-у-раз зударялися Мао з Хрущовим, хоч і мають вони обидва ту саму ціль — підбиття цілого світу".

А як справа з військово-економічною допомогою, що її китайці одержували досі від Москви? Що будуть робити китайці з „міґами", підводними човнами, артилерією, якщо Москва припинить постачання запасових частин? Ми не віримо у спроможність китайської промисловости виробляти все те для своє армії та фльоти. Тим часом вздовж Формозької протоки зосереджено 750 000 китайських вояків, 2 - 3 тисячі джетів та 150 бомбовозів, 30 субмарин та сотки кораблів.

Як є з будовою залізниці, що мала сполучити Китай через Сінкянґ з совєтським Туркестаном через Кульджу? Матеріяли для тієї будови, крім дерева, цегли, землі і частинно рейок, ішли з Совєтського Союзу.

Все це дуже складні питання, проте, виходило б, що китайські комуністи готові піти на остаточний розрив, якщо Москва не змінить свого становища. Китай може жити сам, голодуючи, зате Пейпінґ з гордо піднесеною головою може заявляти, мовляв, ми — правдиві комуністи!

ПРОБУДЖЕННЯ

Вдалося зоперувати:
Хлопцеві ногу відтяли.
Жовті зняли халати
Та інструменти склали.

А хлопець солодко спав.
Не марив.
В юнацькім сні
Двома ногами ступав
По снтіжій, гострій стерні.

Прокинувся потім, білий,
Незвичний. Ковдру зібгав.
І довго йому боліла
Давно відтята нога.

ВІТАЛИЙ КОРОТИЧ

Євген Онацький

ПО СВЯТАХ — В БУЕНОС АЙРЕСІ

Ні, не кажіть, але, щоб трохи відчувати Різдво, треба таки трохи іншої, як кажуть, атмосфери! Ну, як його думати про Різдво — бодай людям, що народилися ще в Україні — коли перед самим Різдвом термометр Цельзія показує 35.1, потім спускається на 33.6, далі підноситься до 36 і доходить свого максимуму 28-го грудня, коли показує 38. Воно за американським Фаренгайтом цифра нібито й не така велика, але, якщо перепровадити відповідні математичні операції, то напевно й американцям на саму думку про таку температуру мороз пробіг би поза шкірою. Ну, а в нас біжить від неї безперервний потік поту. Тільки устигай утиратися . . . І це тут зветься Різдво!

Звичайно, символіка — гарна річ. Я сам кохаюся в символіці, але, коли при такій температурі виставляють по вітринах крамниць пишні ялинки, оточені у підніжжя ватою, що має символізувати сніг, мені робиться смішно. А потім боляче і . . . тужно.

Так було на латинські свята.

На українські свята, за старим звичаєм, було трохи легше. Вранці парило немилосердно, і температура піднеслася до 31 саме тоді, як величезний натовп вірних заповнив був по вінця церкву Автокефально - Православного Братства св. Покрови. Трудно було видержати довгий час у середині церкви, а тим часом — уявіть собі! — знаходилися люди, що видержували від початку до кінця. Треба було подивляти хористів, що, відспівавши всю Службу Божу, із запалом проспівали ще й низку колядок, поки всі ті вірні підходили мируватися. А ще більші подив і пошану викликав о. Борис Арійчук, настоятель церкви, який, тоді, як вірні намагалися облегшитися від усього, що тяжіло на плечах, мужньо й бадьоро походжав, кадячи перед образами, у важких, золотом шитих ризах і в ще важчій митрі, що тяжіла на голові в цій незносній атмосфері переповненої церкви.

Одна старенька, добросердечна бабуся, що стояла поруч мене, нахилилася несподівано до мого вуха:

— І як він може!

— Служба! — відповів я, знизуючи плечима. — Як воно було б, коли б він не міг?

Але сам я за п'ять хвилин поспішно вийшов за двері, щоб вдихнути трохи свіжого повітря.

Ну, яке ж, скажіть, будь ласка, це Різдво?! Але, уявіть собі, люди його все ж відчувають. Підходять, вітаються:

— Христос рождається!

— Хваліте Його!

Мало було цього року так званих спільних „Святих Вечер" по організаціях. Попередня спека, що виснажувала людей уже за латинських свят, відібрала охоту навіть у наших традиційно - охочих до таких підприємств Жіночих Секцій готувати традиційні страви для більшого гурту людей. Та й не було певности, чи захоче той більший гурт людей збиратися в душних приміщеннях споживати ті традиційні страви, що так мало пасують до тутешніх обставин.

Не було цього року й колядників. Спроби попередніх років не залишили занадто приваблившх спогадів. Віддалі тут — на десятки кілометрів, проїзд всякими колективами та омнібусами значно подорожчав, — та й як його всім колядникам упхатися до одного й того самого колективу, коли там і без них, як оселедців у бочці?!

Але все ж не обійшлося без одної справді християнської, до Різдва допасованої дії. В одній місцевості під Буенос Айресом, що властиво в'яжеться з ним безперервною мережею будинків, минулого року виникла оселя для старших віком „скитальців". Створено її засобами Асоціяції Охорони Скитальців, що користується щедрою допомогою Високого Комісара Об'єднаних Націй і Державного Департаменту ЗДА, до яких приєднався й арґентинський уряд сумою у 8 000 000 пезів. Закуплено дуже гарну власність з чудовим парком і будинками колишньої санаторії, розрахованої на 100 осіб.

Умовини життя, як оповідають „скитальці", що скористали вже з цієї установи, якнайкращі. Головна секретарка Асоціяції, уповноважена Інтернаціональної Суспільної Служби, росіянка Татьяна Сізікина - Спірідонова. На відміну від інших такого роду осель, що досі творилися за принципом національним, ця оселя мала б носити інтернаціональний характер — відкрита для „скитальців" усіх націй, але під теперішню пору 80% мешканців — москалі. Хоча є й поляки, і мадяри, і юґослави . . . Проскочило туди трохи й українців. Скаржаться вони, що їх „заїдають" росіяни, хоч всяка „політика" в оселі заборонена. Але якщо взяти під увагу, що серед тих росіян чимало чорносотенців і просто єдинонеділимців, недобитків царського режиму, то зрозуміємо, що заборона політики одна річ, а спільне життя — річ друга.

Сформувалася в цій оселі українська група на чолі з Я. Хомичевим, автором двотомової „Хроніки наших днів — в степах України" (Буенос Айрес, 1958 р.). Сформувалася і запросила в української спільноти моральної підтримки, зокрема припливу українського елементу, щоб побільшеними силами успішніше протиставитися московському засиллю.

На їх заклик відгукнулись членкині Міжорганізаційного Жіночого Комітету, які не тільки відвідали Оселю і особисто познайомилися з усіма українцями, але й, на їх прохання, приготовили їм традиційну кутю з медом. Зворушені „скитальці" прислали Комітетові листа з подякою:

„Приємно і радісно всім нам сприйняти й відчути Ваше чутливо - ласкаве вітання зі святом Різдва Христового й Нового Року. Ми, похилі віком інваліди війни, самотні, безрідні, закинуті далеко від Рідного Краю, приносимо Вам, Дорогі Українки, щиру подяку. Ваше тепле слово полегшило наші душевні й фізичні болі . . ."

Оці люди, не зважаючи на нестерпну спеку, дійсно відчули радість Різдва.

Олег Лисяк

Засніжена пригода

Поправді, це був останній день старого року і, властиве кажучи, треба було думати про минулі дні старого року і прийдешні, нового. Думати мило, лагідно, з невеличкою слізкою, що іскриться, як мала перлина в італійському персні . . .

Але нам було зовсім не до сантиментів. Ми приїхали на лещета в гори — а тут взяв такий мороз, що вже попереднього пополудня позамикали всі лещетарські витяги, і вітер дув з такою силою, що можна було виїхати на невеликий горб лише розклавши руки. Очевидно, не було мови про їзду на лещетах ,і треба було забути про лещетарський спорт і про три доляри, заплачені за квитки на ліфт.

А вітер — ну, це не був той приємний, „дивізійний вітер, що „колише зелену діброву", але такий, що десь у Ню Йорку, як казала телевізія, зірвав якийсь кран при конструкції 50-поверхового хмародера і у нас доходив до 50 миль на годину. Це не жарт — на старокрайовий рахунок це коло 80 кілометрів! Вітер гудів: у-у-у-у-у!, як на Різдво 1944-го року, коли ми ганяли за большевицькими парашутистами по Словаччині. Ранком, коли ми встали в останній день 1962-го року і прохухали дірки у замерзлих вікнах, виявилося , що нема хліба, а зате маємо старокрайовий мороз такий, як у славетному 1928-му році, коли у Львові замкнули совганку, а мідні бальони із содовою водою потріскали і виглядали, як келихи жовтих квітів.

Все це не творило б ніякої проблеми у місті, але ми були віддалені на п'ять, засипаних снігом, миль від найближчої фарми, на хуторі „Трьох Дивізійних Братів" (два колишні старшини і один юнак з пртилетунської артилерії, що пару років тому найкращий воротар нюйоркського УСК'у). Молока теж не було, хоч було пиво, але як його пити на сніданя? Біленькі, як душа невинного немовляти, шпилі гір світилися в промінні сонця, вітер віяв з багато більшою силою, ніж учора, ані одне авто не хотіло застартувати, а крім того наймолодшому з братів, Юркові, впала на ніс драбина . . .

Почалися наради — старий рік виразно кінчався неприхильно, почалось перечислювання ступнів Фаренгайта на „сентиґреди", себто на Цельзія, при допомозі підручників фізики; зайшла суперечка, котра зима була гостріша: чи та, у 1928-му, чи та в 1939-му коли большевики принесли із собою сибірські морози?

Все це малощо помогло, хоч виявилося, що маємо „Йорданський мороз" — яких 30° Цельзія. На щастя, телефонічні проводи не порвалися від снігу і закликаний сусід, пробившись через замети, привіз батерію. Ми запалили з тяжкою бідою один мотор і поїхали до містечка, щоб купити дещо на Новий Рік і почати, нарешті, підготову до прощання із Старим Роком.

По дорозі, очевидно, забракло бензини, і ми мусіли лишити авто, так, як колись під час відступу, взимі 1945-го року, на шосе. В міжчасі всі

(Закінчення на стор. 3-ій)

РЕЗОЛЮЦІЇ ВОСЬМОГО КОНҐРЕСУ УККА

ЩО ВІДБУВСЯ В НЮ ЙОРКУ 12 - 14 ЖОВТНЯ 1962

(5)

Тому, що Українська Спільнота в Америці є чисельно найбільшою і матеріяльно найзаможнішою етнічною групою у вільному світі, і

Тому, що Український Конґресовий Комітет Америки є надбудовою та репрезентантом усіх українських національних організацій у ЗДА, як крайового, так і місцевого порядку, і

Тому, що УККомітет покликаний до життя волею цих організацій та має визначені його статутом виконні і репрезентативні завдання та обов'язки, і

Тому, що при теперішніх складних політичних і соціяльних відносинах, зокрема при загрозливо напруженому, повному запальних елементів міжнародному положенні, УККомітет повинен виконати далекосяглі завдання для добра Америки і на користь українського народу, і

Тому, що в обставинах тотального поневолення українського народу УККомітет має не тільки право, але й обов'язок сказати світові правду про дійсний стан та дійсні прагнення українського народу та організувати і вести всю можливу тільки допомогу українському народові в його положенні та в його визвольних змаганнях, і

Тому, що ця допомога залежить у великій мірі від стану зорганізованости і свідомости Української Спільноти в Америці та від зорганізованости і солідарности всіх українських національних спільнот в країнах вільного світу, зокрема на американському континенті,

ОТЖЕ ТОМУ ВОСЬМИЙ КОНҐРЕС АМЕРИКАНСЬКИХ УКРАЇНЦІВ ПОСТАНОВЛЯЄ І РІШАЄ:

І. Вважати справу визволення українського народу та відновлення суверенної і соборної, ні від кого незалежної народоправної Української Держави за найпершу свою ціль, у переконанні, що це визволення є в найкращому інтересі наших З'єдинених Держав Америки та одною з головних передумов для здійснення їхньої та всіх волелюбних народів головної мети: встановлення тривкого миру в світі з волею і справедливістю та добробутом для всіх;

II. Доручити новообраному Українському Конґресовому Комітетові продовжувати, скріплювати і збільшувати свій вклад у змагання до тієї мети на всіх ділянках нашого суспільного життя і зокрема:

1. Продовжувати і збільшувати та поширювати акцію у Вашингтоні;
2. Дальше розбудовувати та поширювати англомовні публікації УККомітету;
3. Створити апарат для допомоги громадам і громадянам на місцях в обстоюванні завжди ще свідомо чи не свідомо нехтуваної української правди;
4. Допомагати і сприяти українським науковим установам та українським науковцям в їхній праці, бо вони найкраще можуть обстояти українську правду;
5. Подбати про відповідне заступництво української правди на терені і на форумі Об'єднаних Націй;
6. Дальше поширювати і скріплювати наш організаційний стан та потенціял, допомагаючи охопити мережею існуючих українських організацій всіх громадян українського роду;
7. Постійно розбудовувати і поширювати наш духово-культурний і матеріяльний стан посідання;
8. Зокрема докладати всіх зусиль для плекання і закріплювання та розбудови української спадщини та українських традицій;
9. Допомагати Ієрархам Українських Церков та парохам на місцях у скріплюванні християнського духа серед нашої спільноти, у плеканні рідних церковно-релігійних традицій у наших церквах і парафіях, у зберіганні наших церковних обрядів;
10. Окрему увагу віддати плеканню української мови та користуванню нею;
11. Найбільшу увагу віддати справі виховання нашого доросту, поширюючи та розбудовуючи для нього рідне шкільництво і забезпечуючи його рідними підручниками та літературою;
12. Співпрацювати та впливати на скріплення та розбудову українського виховання — в рямках існуючих шкільних законів та можливостей — в наших парафіяльних школах;
13. Віддавати максимальну увагу та сприяти розвиткові й розбудові та закріплюванню організацій нашої молоді;
14. Докладати найбільших зусиль для повнішого розгорнення нашої, на жаль послаблюваної тепер, громадської активности в поодиноких громадах в багатьох ділянках її прояву, сприяти розвиткові українських хорів та започаткованому вже рухові для відновлення в наших громадах аматорських драматичних гуртків, як важливого засобу національного виховання та самозбереження;
15. Сприяти розвиткові організацій і товариств наших професіоналістів та започаткованому вже рухові організації наших економістів і бизнесменів;
16. Віддати більше уваги й дати більше допомоги поодиноким громадам у влаштовуванні імпрез загально-національного характеру та дбати про піднесення їх на вищий рівень.

III. Доручити новообраному УККомітетові продовжувати та скріплювати і поширювати свою співпрацю та свої зв'язки з американськими й іншими етнічними організаціями та репрезентаціями, що мають ту саму мету — боротьбу проти комуно-московської загрози та допомогу визвольним змаганням поневолених народів;

УСЯ ЦЬОГОРІЧНА КОЛЯДА НА ХАРИТАТИВНУ АКЦІЮ ЗУАДК!

Пожертви висилати безпосередньо до ЗУАДКомітету у Філядельфії: UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE — 5020 OLD YORK ROAD — PHILADELPHIA 41, Pa.

ЗАСНІЖЕНА ПРИГОДА

(Закінчення із стор. 2-ої)

померзли до кости і почали вживати висловів, незгідних із святочним настроєм. На щастя, приїхав ще один сусід (добрі люди, ці американці!), підвіз нас до ще одного сусіда, що мав баньку ґазоліни, а той третій — і тут історія продовжується...

Коли ми вже притяглися до лещетарського хутора, заклинаючись, що ні один із нас в тому році, себто того дня, вже не покаже носа на двір — задзвонив телефон. Надворі шаліла хуґа, а телевізія і радіо давали кепські передбачення для подорожніх. Але нам навіть в гадці не було кудись їхати!

Тож, як сказано, задзвонив телефон, і виявилося, що справа виглядає ще гірше в поблизькому стейті Вермонт, де дівоча частина пластової родини була на лещетарському таборі. Всі в лещетарському осередку замерзли на камінь, ніяка ґазолінова стація не працює, олива виллялася з мотору — проте, дівчата хочуть поїхати на новий рік до нас, на наш лещетарський хутір. Але як?

Одним словом, не було ради: сполученими силами трьох батерій запалено один мотор. Коли він нагрівався, два дивізійні брати плюс „мабутній дивізійник", усі хлопці, як соколи — кожному по шість стіп з гаком — доїдали на швидку руку „гат доґи". До термосу вливано чай, до баґажника кидалось лопати і ланцюги, теплі куртки, коци, накривала. Експедиція на рятунок пластунок, що застрягли у снігах за 80 миль від нас, могла вже вирушити в далеку дорогу. Вісімдесять миль по снігу і льоді, по завіяних дорогах із околиць Іст Четґему до сніжного басейну Кіллінґтон у Вермонті. А радіо остерігає: „Не їдьте нікуди сьогодні, якщо хочете живими зустрічати новий, 1963-ий рік!"

... Минуло вже гонад сім годин, від часу, коли вони виїхали. В хаті стоїть засвічена ялинка, господині нервово бігають з кімнати до кухні, щось пораються, хтось поправляє білі обрусу на столі, хтось дзенькне посудом... Хтось вдесяте перекидає святочну „Свободу", хтось пробує вбити час грою в „тисячку". Діти, чисто приодягнені і позачісувані, сидять незвичайно спокійно в куті, граючись з білою кицею... Надворі шаліє-мете пограничний вітер — а ми сидимо і чекаємо. „Якщо вони б їхали навіть 20 миль на годину, то повинні б..."

Темрява панує на засніжених шляхах між горами. Двоє нас тут батьків: понадсімдесятьрічний батько „дивізійних братів" і я. Наші сини там тепер на цій шклистій дорозі, між сніжними пастками — а ми чекаємо. Раз-у-раз продуваємо теплим віддихом замерзле вікно веранди... Може їдуть?

Тихо, тихо... Може це вже гуде мотор авта, що пробивається з нашою „рятунковою експедицією" і нашими дівчатами? Ще ні? Нічого, нічого, вони приїдуть, вони мусять приїхати. Котра це година? Восьма? Дев'ята?

... Темінь ночі прорізує гострий, як ніж, прожектор авта. Діти зриваються із своїх місць, крик дитячий, а може і наш, старших, наповнює кімнату. Ми вискакуємо на двір, туди, де сніг валить клубами, де вітер впихає віддих назад у рот. Приїхали, приїхали!

Засипаємо прибулих питаннями: Як там було? Як же вам вдалося? Що ви там так довго робили?

— Або що таке? — дивується наймолодший з експедиції, дивлячись на мене із висоти своїх шість стіп і трьох цалів. — Ти завжди непотрібно робиш рух, тату. Приїхали, витягнули дівчат із снігу і поїхали. Це все. Що мало бути?

Дивлюсь на другого батька. Вен розводить руками: — Все. Що мало бути?...

За хвилину зустрінемо Новий Рік. Цей останній день старого року ми, старші, пам'ятатимемо довго. А ви, молоді, навіть не знаєте, чому.

● **В австрійському парляменті** є після листопадових виборів 81 консервативних „народників" і 76 соціялістів. У попередньому парляменті різниця мандатів була між ними менша: 1. Отож тепер „народники" зажадали більше місць в уряді, як їх мають соціялісти, зокрема портфель закордонних справ. З цього приводу виникла там затяжна урядова криза.

З діяльности „Учительської Громади" в Шикаґо

Школа Українознавства Т-ва „Учительська Громада" в Шикаґо розпочала новий шкільний рік 8-го вересня, шкільна молодь з учителями та батьками зібрались рано в катедрі св. о. Миколая, щоб вислухати св. Літургію. Новий парох; о. шамб. д-р С. Кнапп закликав молодь шанувати своїх учителів, які посвячують свій вільний час, щоб дати їм знання української мови. Звертаючись із закликом любити нашу рідну мову, він дав молоді за приклад інші етнічні групи в Америці, а зокрема, жидівську, що виявляють величезне зрозуміння ваги знання рідної мови для свого національного збереження. По Богослуженні о. парох поблагословив дітей, які перейшли до кляс, де від своїх опікунів одержали вступні інформації.

Того ж дня по полудні відбулися Загальні Збори Т-ва „Учительська Громада", що є спонзором Школи Українознавства. Збори вибрали нову управу в складі: голова — проф. А. Антонович, члени: п. Назаревич, п. І. Боднарук, п. Ліщинська, п. Хрептовська, п. Ременюк, п. Мізь, п. Коваль. Контрольна Комісія: п. Дзуль, п. Дурбак, п. Лукомська.

Учасники зборів ухвалили одноголосно заінкорпорувати своє товариство як самостійну організацію. З нагоди заінкорпорування, що розпочинає новий етап в житті „Учительської Громади", яка досі була секцією Т-ва „Самопоміч", згадаймо деякі незаперечні досягнення професійної учительської організації в Шикаґо.

Українознавча Школа „Учительської Громади" є найбільшою того роду школою на терені ЗДА й Канади. В шкільному році 1961—62 під управою дир. А. Антоновича нараховувала вона 570 учнів. В біжучому шк. році число це збільшилось до 640. Школа складається з 8 кляс нижчого, (5 перших кляс з двома відділами) та 3 кляс вищого курсу, а разом 16 відділів. Навчання провадять кваліфіковані учителі за програмами, складеними Шкільною Радою УККА. Показником навчального рівня був іспит зрілости перед Матуральною Комісією Шкільної Ради УККА, що закінчився випуском 21 абсольвентів, в тому 13 з дуже добрим поступом. Школа перепровадила також конкурс деклямацій у всіх клясах. Першуни нижчої та вищої груп одержали книжкові нагороди. До школи посилають своїх дітей навіть ті батьки, що мешкають поза Шикаґо, бо вони є ентузіястами навчання дітей рідної мови. Для більшого зацікавлення дітей українознавчими курсами, школа провадила навчання співу, а в біжучому році плянує ввести також навчання національних танків.

На запрошення „Учительської Громади", школу українознавства відвідав при кінці шк. року 1961—62 сеньйор українських педагогів, кол. директор української гімназії в Тернополі, проф. М. Губчак, який з найбільшим признанням висловився про працю в школі.

Величаві Шевченківські святкування, в яких школа „Учительської Громади" займала головне місце, та попис учнів з нагоди закінчення шкільного року були доказом, що вогонь любови до українського народу сильно горить у серцях молодого покоління, яке є надією нашого майбутнього.

„Учительська Громада" заініціювала товариську Зустріч середньошкільної української молоді. Вечірка пройшла з небувалим успіхом — понад 300 присутніх і повинна стати щорічною традицією. „Учительська Громада" зорганізувала Комітет Батьків для переведення презентації деб'ютанток, в якій брало участь 25 дівчат і 27 хлопців, що відбулась на балі Т-ва Українських Лікарів і Об'єднання Українських Ветеринарних Лікарів в готелі Ля Саль.

„Учительська Громада" опікується виховною ділянкою Оселі в Равнд Лейку та співпрацює з молодечими організаціями. Вона патронує також ілюстрованому журналові для молоді й старших „Екран".

В суботу 15-го вересня відбулися в залі під катедрою св. Миколая Звичайні Загальні Збори Батьківського Комітету Школи Українознавства. Збори висловили признання за працю над молоддю управителеві школи проф. А. Антоновичеві й учителям - виховникам і вибрали нову управу Батьківського Комітету в складі інж. В. Голод — голова, члени: пп. В. Шуя, М. Трощук, інж. А. Гарасовський і М. Дахнівський.

В ім'я дальшої розбудови Школи Українознавства, „Учительська Громада" й Батьківський Комітет звернулись до всього українського громадянства в Шикаго із спільним закликом підтримати їхні спільні зусилля для забезпечення національного виховання нашої молоді.

М. Г.

Доповідь Блянки Бачинської у Відні

Стараниям Союзу Українців Австрії, який використав побут відомої жіночої ділчки п. Блянки Бачинської з Мюнхену, основниці і бувшої голови Союзу Українок, відбулися товариські сходини з її докладом на тему „Українська жінка на світовому форумі" в залі Нанзенгавзу, Відень III, Салезіянерґассе 2 в п'ятницю 28 вересня. Сходини відкрив та прив'тав гостю і представив її віденській публіці віце-президент СУА, д-р Ілярій Лев Харак.

Прелеґентка підкреслила ролю українського жіноцтва на міжнародному форумі та його активну участь в міжнародніх організаціях жінок, що виявилося особливо між обома світовими війнами діяльністю наших жінок в краю та на різних світових конґресах жіноцтва у Відні 1921, в Газі 1923, в Празі 1926 і в Лондоні 1929, в Інтернаціональній Комісії Сходу Европи в 1927, в Міжнародній Комісії Національних Меншин в Женеві в 1928 та в діяльності Української Ліґи Мира і Свободи, якої головою була прелеґентка, а секретаркою п. Ірина Тисовська.

Наше жіноцтво працювало жертвенно, не жалуючи ні часу ні труду, а навіть наражуючися на неприємності польської поліції.

Доповідачка подала теж різні цікаві факти з часів сумної пам'яті „пацифікації" безборонного українського населення польськими уланами і поліцією. Цеж бо Українська Ліґа Миру і Свободи заінспірувала через генеральну секретарку Міжнародної Ліґи Миру і Свободи міс Шіпшенс, яка була теж рівночасно генеральною секретаркою англійської Партії Праці і секретаркою міністра Гендерсона, інтерпеляцію-запит англійського уряду в польськім уряді з домаганням негайно припинити пацифікацію, цю ганьбу 20-го століття. Це було заслугою наших відважних жінок, які не побоялися репресій ворога. Українська Ліґа М. і С. мусіла працювати в підпіллі, тайно сходячися на засідання, бо поляки трактували, подібно як тепер большевики, зв'язок з міжнародними організаціями, як шпигунство. Розказала теж про голод на Україні в 1933 році, про звіт папського леґата з подорожі до СССР та про реакцію міжнародних жіночих організацій, про приїзд до Польщі пані Каміллі Древе, президентки французької Ліґи М. і С. під час пацифікації, її авдієнція в Великого Митрополита Кир Андрея Шептицького, який зробив на неї незабутнє враження, що досьогодні пам'ятає кожне слово Митрополита. Рівнож згадала Доповідачка про акцію наших жінок на терені Об'єднаних Націй в обороні нашого Митрополита — Ісповідника Кир Йосифа Сліпого перед Комісією прав людини, то є протест пані Марії Ляруше, президентки Міжнародньої Ради Жінок і 28 найвизначніших інтелектуалістів Франції, про що вже писалося в газетах.

Прелеґентка згадала давніші проблеми і порівняла їх з новішими та ствердила, що хоч деякі проблеми вже нібито розв'язані, то ще багато треба попрацювати на міжнародному форумі, щоб хоч приблизно полагодити нові конфлікти в світі та що українська жінка і колись і нині не може стояти осторонь тих подій.

Присутні нагородили прелеґентку рясними оплесками.

Прелеґентка згадала наших пань, які дотепер живуть у Відні і які свого часу брали активну участь в роботі жіночих організацій, Анну Жукову, Ольгу Січинську - Левицьку, Марію Донцову, Ірину Тисовську, Наталю Ґрос, д-р Дарію Дзерович.

Союзові Українців Австрії тільки би побажати, щоб таких рефератів відбулося більше, та щоб оживити культурне життя віденської громади, бо живе українське слово на чужині має велике значення для української спільноти.

Ірина Вікгам-Затей

З НАШИХ БУДНІВ

ТЕОРІЯ ПАНА ТАТУХА

Важка материнська сльоза скапнула з ока пані Татушисі просто на зворушливу своїм характером фотознімку на першій сторінці „Свободи": мати одного з кубинських повстанців, щойно звільненого Кастром з неволі, обнімала й цілувала звільненого сина, вся ясніюги від радости й щастя.

— Ну, слава ж Тобі, Господи, — зідхнула моя дорога землячка, змахнувши рукою з повіки другу сльозину. — Як то добре, що людські діти вирвалися з пазурів отому бородатому дияволові на самий Крісмус! То вже собі вкупці з родиною засядуть до святої вечері, повеселяться, заколядують...

— Ет, пусте базікаєш! — перебив її мову гогось нині трохи сердитий пан Татух. — Поперше, у них, знаґиться шпанійолів, немає святої вечері, так само, як і в американців. Немає в чих того звичаю, щоб цілий день постити, а ввечері сьорбати пісний борщик ги уминати голубці з олієм. Вони без всякої церемонії зразу беруться до печеного індика! А подруге та ціла виміна прізонерів, то справа чисто бизнесова, і нема чого робити з того велике ай-вай.

— Та як нема чого? — рішуче запротестувала з тому місці пані Татушиха. — Та той люципер міг одного дня всіх їх постріляти чи помордувати, бо йому всеодно: він же не має Бога в серці.

— Бога в серці то він не має, зате має більше фляків у маківці, ніж дехто з наших політиканів. Що йому з того прийшло б, якби був їх постріляв? Ніби — який з цього зиск? .. А так, потримав їх півроку на хлібі і воді, порядно облатав їм боки, а потім продав американцям за 53 мільйони в медицині й віктуалах. Та ж то барґен, чистий бизнес, як золото! Ліпший заробіток, як на цукрі ги бананах!

— Мав би ти совість, старий! — скартала місис головіка. — Як же ти можеш прирівнювати людські діти до бананів?

— Не гнівайся, жінко, — сказав пан Татух, з повагою знявши окуляри, — але в світовій політиці ти, вибачай, темна, як махорка. Що газети пишуть, то одна справа, а що робиться, так сказати, за кулісами, то цілком інша пара калошів. Слухай, газета тобі цього не напише і радіо не скаже, але я певний, що коли Кастро випускав тих небораків з кемпу, то мав з ними одну секретну розмову, про яку може хтось знає, а може й не знає! Просто сказав їм таке: „Слухайте, бойси, я вас тепер відпускаю на Флориду, але ви там довго не засиджуйтесь без діла: підхарчуйтесь трохи, підтренуйтеся і знову зробіть висадку на Кубі. Постріляєте ви до нас, а ми до вас, але так, щоб жадній стороні не було великої кривди. Потім я заберу вас до неволі, потримаю трохи за дротами і знову відпродам американцям за добрі гроші... Аби інтерес ішов! В дядька Сема велика кишеня, в нього знаку не буде, а мені ґрейцар потрібний..."

— Ех, таке плетеш, якби кукільману наївся! — перебила місис головіка, і на цьому дискусію закрито. Але вже потім цілий день не мала спокою... Теорія головікова загніздилась в голові так міцно, що вночі приснився їй страшний сон: немовби-то її улюблені повстанці знову висаджуються на Кубі, б'ються, здаються і попадають в неволю, а за ними слізно плачуть на Флориді їхні жінки, сестри, матері...

Та й моя землячка сплакалась через сон на гірке яблуко...

Ікер

УПРАВА НАУКОВОГО Т-ВА ім. ШЕВЧЕНКА в АВСТРАЛІЇ

з глибоким жалем повідомляє Українське Громадянство, що 22-го грудня 1962 р. відійшов у Вічність, на 79-му році життя ПРОФЕСОР, ДОКТОР СОЦІОЛОГІЇ "HONORIS CAUSA",

✝

Павло Олександрович БОГАЦЬКИЙ

дійсний член Наукового Т-ва ім. Шевченка, заслужений діяч української науки і журналістики, почесний член і основоположник Української Громади у Волонґонґу, Нова Південна Валія, Австралія.

Похований на цвинтарі у Волонґонґу.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Замість квітів на свіжу могилу бл. п. ЯРОСЛАВИ з ОЛЕНСЬКИХ **Кисілевської**, колишньої учениці гімназії СС. Василіянок у Львові, складають на фонд „Мати й Дитина" — $55.00 шкільні товаришки:

Люба БІЛИК, Анна ГОГОША, Надія КАРАЧЕВСЬКА, Теодосія КРИНИЦЬКА, Анна ЛЯТИШЕВСЬКА, Дарія ЛОМНИЦЬКА, Олена ПАНЧИШИН, Люба ПРОКОП, Марія САХРИН, Софія СОКОЛИШИН, Лідія ФЕДЮК.

ПОДЯКА

Не маючи змоги особисто чи листовно подякувати усім Друзям та всій Українській Спільноті, за співчуття і моральну підтримку в нашому великому горю — втрати нашого Незабутнього ЧОЛОВІКА і БАТЬКА

Маркила ҐЕЛЕЦІНСЬКОГО

просимо прийняти від нас найщиріше спасибі.

НІНА, ОЛЕКСАНДРА і ЮРІЙ ҐЕЛЕЦІНСЬКІ

Дня 1-го ЛЮТОГО 1963 р. — відбудуться —

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

УКРАЇНСЬКОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ ГРОМАДИ в НЮ ЙОРКУ.

Початок в год. 6:00 в УНДомі, при 142 2-га Евеню, Н. Й.

Вшанування жінки-героїні в Буенос Айрес

Український Міжорганізаційний Жіночий Комітет в Буенос Айресі влаштував 11 листопада в сальоні „Просвіти" Свято Жінки Героїні. Відкрила його голова Комітету та Союзу Українок п. Ніна Онацька. Українське Жіноцтво, об'єднане в Міжорганізаційному Комітеті, — сказала вона, — „складає глибокий поклін і віддає належну пошану світлій пам'яті Жінок-Героїнь, що змагалися і віддали своє життя за волю і державність України". Попросивши присутніх вшанувати Жінок-Героїнь хвилинкою мовчання і вставанням з місць голова Міжорганізаційного Комітету зазначила: „Тисячі відомих і невідомих жінок-героїнь відійшли від нас у вічність, але їх дух живе між нами, провадить уперед шляхом до волі та й дає нам спонуку до самопосвяти, до героїзму й мужности..." При цьому вона згадала світлі постаті Олени Теліги, Ольги Басараб, Харитї Кононенко, Віри Бабенко, Марії Дмитренко та тих 500 жінок, що згинули на Кінгірі, та ще інших, що замучені в Казахстані і в Сибірі.

Дівчатка з „Рідної Школи" Т-ва „Відродження" в Мунро принесли і склали біля символічного портрету Жінки-Героїні великий лавровий вінок.

Гарну доповідь про Жінку-Героїню з найдавніших часів України виголосила д-р Л. Макаруха-Іваницька. Дитячий хор під керівництвом п. Т. Лихолай з „Рідної Школи" в Мунро проспівав зворушливо три пісеньки. Потім були декламації, в яких визначилися Маруся Головай, О. Котульська („Поворот" О. Теліги), Олена Сокіл та М. Данчуківна. Улюблені тутешні співачки В. Козулькіна та Т. Лихолай зібрали бурю оплесків виконанням кількох пісень.

Були також дві сценічні картини „Золотий Хрест" та інсценізація уривку з „Мотрі" Б. Лепкого. Зрежисерував їх п. Маринець.

На закінчення програми чоловічий октет „Прометей" (із співаків хору УПР) гарно виконав „Коли ми вмирали" та „Вилітали орли".

Є. Онацький

● **Варшавська преса** принесла вістку, що Папа Іван XXIII призначив трьох нових польських єпископів, внаслідку чого число католицьких єпископів у Польщі зросло до 68.

● **Японський уряд**, зревідувавши свою первісну постанову, погодився на суґестію збоку Америки та рішив не постачати більше Совєтам сталевих рур для нафтопроводів.

● **Комуно-болгарський уряд** видав декрет, що щораз нижче число народин має підвищитись найменше на 2,2%. Газети не подають, які премії комуністи визначили, щоб заохотити молоді подружжя до численнішого потомства.

50 років бизнесу
Tifford Furniture and Appliances

Читачі „СВОБОДИ" бачуть в нашій газеті оголошення — Tifford Furniture and Appliances. Багато українців й інші національності знають дуже добре крамниці Tifford Furniture and Appliances при Евеню „А" і 7-ій вул, та при 10-ій вул. в Ню Йорку. В обидвох крамницях знайдете все, що потрібне для Вашого дому: меблі, газові печі, машини до прання і т. д., також телевізії Magnowax. Всі знають, що в 2-ох крамницях Тіфферда є найліпше купувати, тому, що є великий вибір і досконала обслуга.

Цікаво знати, що 14-го червня 1963 р. Тіффорд святкуватиме своє 50-ліття. Крамниця проваджена вже 50 років під дирекцією п. Louis Tifford, який є відомий зі своєї енергії та ввічливості до покупців. Сподіваємося, що під час ювілейних святкувань обидві крамниці будуть мати багато новостей і спеціяльностей,

Ви не мусите чекати до ювілею, Ви можете зайти кожного дня до Tifford Furniture and Appliances і знайдете все потрібне до Вашого дому по знижених цінах. Це спеціяльність п. Тіфферда давати покупцям спеціяльний опуст на кожний товар.

(Огол.) **В. Б.**